

Werken met dagritmekaarten

Om bij te dragen aan de emotionele veiligheid van kinderen kun je gebruikmaken van een vast dagritme. Veel kinderen hebben baat bij het volgen van een duidelijke structuur. Jonge kinderen kunnen nog niet zelf een patroon ontdekken in een dagritme. Door middel van routinemomenten en rituelen breng je structuur aan in de dag. Dit draagt bij aan de voorspelbaarheid ervan en geeft kinderen een veilig en vertrouwd gevoel. Dagritmekaarten vertellen kinderen wat ze kunnen verwachten binnen jouw opvang. Ze maken duidelijk in welke volgorde gebeurtenissen elkaar opvolgen en geven houvast, duidelijkheid en rust.

Dagritme visueel maken

Het dagritme kent vaste routines en rituelen zoals brengen en halen, verzorgingsmomenten, eten en drinken en daar voorafgaand het samen zingen van een liedje. Ook activiteiten die je aanbiedt vanuit het educatieve programma verdienen een plek in het dagritme. Maar daarnaast kan het ook zo zijn dat er activiteiten plaatsvinden die niet dagelijks zijn. Zo ga je misschien de ene dag naar het bos, en de andere dag samen een boodschap doen. Dagritmekaarten bereiden de kinderen voor op wat er die dag komen gaat. Bovendien zorgt deze structuur ervoor dat kinderen een gevoel krijgen voor tijdsindeling.

Het nut van dagritmekaarten

Dagritmekaarten hebben vooral een toegevoegde waarde voor kinderen die visueel ingesteld zijn of die (nog) niet kunnen lezen. Een dagritmekaart is ondersteunend voor kinderen die regels en het ritme van de dag moeilijk kunnen onthouden. Zo weten ze wat er gaat gebeuren en wat er van hen verwacht wordt. Daarnaast helpen dagritmekaarten jou als gastouder op een makkelijke manier overbrengen wat je wilt en wat je daarin van de kinderen verwacht.

Je wil bijvoorbeeld dat kinderen hun handen wassen na het plassen of dat ze na het spelen even opruimen. Zo bied je je opvangkinderen duidelijkheid en regelmaat. En dat zorgt voor een voorspelbare en veilige sfeer. Vooral situaties waarin vaak gemopperd wordt of nieuwe gebeurtenissen of activiteiten, zijn bij uitstek geschikt voor dagritmekaarten. Je visualiseert de regels waar alle kinderen zich aan moeten houden en schept zo een vertrouwde, veilige en voorspelbare speel-leeromgeving.

Hoe ziet een goede dagritmekaart eruit?

Een goede dagritmekaart is voorzien van een duidelijk pictogram (symbool/tekening) waarop de gebeurtenis, taak of activiteit staat afgebeeld. Vaak staat het bijpassende woord eronder vermeld, maar bij jonge kinderen is dit niet nodig.

Het is belangrijk dat kinderen het verband kunnen leggen tussen het plaatje en wat jij ermee duidelijk wil maken. Kies voor elke activiteit een ander plaatje, zo voorkom je onduidelijkheid.

Je kunt de kaarten los ophangen of een dagritmebord gebruiken, bijvoorbeeld met knijpertjes. Het is voor de kinderen belangrijk dat ze de kaarten altijd goed kunnen zien, liefst op ooghoogte. Toon de dagritmekaarten bij voorkeur op een vaste plek. Je kunt dagritmekaarten zelf maken of downloaden. Op internet vind je veel dagritmekaarten en pictogrammen die je zelf kunt printen. Ook verkopen verschillende webshops kant en klare setjes.

Welke dagritmekaarten gebruik je in jouw opvang

Voorbeelden van dagritmekaarten zijn een kaart met de weekdays erop of een kaart met de stappen van een toiletbezoek. Het is belangrijk om te kijken waar de behoeften liggen van je opvangkinderen. Vragen die je jezelf hierbij kunt stellen zijn:

- Welke leeftijd hebben jouw opvangkinderen?
- Waar stellen de kinderen vaak vragen over?
- Wat is vaak onduidelijk?
- Wat vind jij belangrijk om duidelijk te maken?
- Hoeveel informatie kunnen de kinderen verwerken?
- Hoe zelfstandig zijn de kinderen?

Een veelgemaakte fout, is dat er teveel dagritmekaarten gebruikt worden. Stem de hoeveelheid daarom af op de behoeften binnen jouw opvang. Zo hebben de dagritmekaarten het meeste effect. ViaViela heeft eigen dagritmekaarten ontwikkeld waarin er aandacht is voor zowel dagelijkse als uitzonderlijke gebeurtenissen en feestdagen.

